

гдѣто се водила най еднообразна и бавна, крѣпостна и обсадна война и гдѣто, слѣдѣ отгѣглюванието армията на Кондѣ въ Каталония, войскитѣ, които останали тамъ, много се намалили на брой. Напразно Тюреннѣ прѣдставлявалъ на кардинала Мазарини всичкитѣ незгоди отъ напуцанието на Германия — и въ началото на май 1647 г. той билъ принуденъ да се покори на собствено-ржчната заповѣдъ на кралицата-управителка. Като отнелъ обратно отъ неприятеля Хехстъ, Штайнхаймъ, Ашафенбургъ и други пунктове близо до Рейнъ, Тюреннѣ прѣминалъ съ армията си тѣзи рѣка при Филипсбургъ и трѣгналъ по посока между Щрасбургъ и Цабернъ. Но полковетѣ отъ нѣмската конница на бившата веймарска армия, съ генерала Розена на чело, отказали да вървятъ по нататъкъ, до като не имъ се даде недоплатената имъ за бмѣсеца заплата. Тюреннѣ не билъ въ състояние да имъ я заплати и билъ принуденъ да се върне назадъ съ частъ отъ французскитѣ войски. Той можалъ, но не искалъ да атакува бунтовниците въ туй време, когато тѣ въ безрѣдица прѣминали обратно прѣзъ Рейнъ и отивали къмъ Етлингенъ (на 8 часа расстояние отъ Филипсбургъ), два дни вървялъ съ тѣхъ, като всѣкакъ, но безуспѣшно убѣждавалъ и тѣхъ, и лично Розена, и най послѣ, като повикалъ отъ Филипсбургъ 100 мушкетера, затворилъ Розена въ Етлингенъ и го испратилъ въ Филипсбургъ. Частъ отъ бунтовниците се покорила на Тюренна, а по голѣмата частъ трѣгнала по нататъкъ къмъ Кѣнигсхофенъ и Арнщайнъ. Тюреннѣ отишълъ слѣдъ тѣхъ съ всичкитѣ офицери и нѣколко французски ескадрона, атакувалъ ги, взелъ 300 души въ плѣнъ, 200 души били убити, а останалитѣ се прѣснали и по вечето постѣпили въ

шведската армия. Като загубилъ за това много време, Тюреннѣ укомплектувалъ и устроилъ по възможность останкитѣ отъ веймарскитѣ полкове и, като се върналъ назадъ, трѣгналъ съ цѣлата си армия за люксембургскитѣ владѣния, а конницата си испратилъ напрѣдъ въ Фландрия. Но наскоро той получилъ заповѣдъ отъ французския дворъ да не отива по нататъкъ, а да привлече върху себѣ си вниманието и силитѣ на неприятеля, като му отнеме нѣколко малки и безъ значение постове. Вслѣдствие на това, неприятеля дѣйстви-телно испратилъ противъ Тюренна отъ 5 до 6.000 войски и съ това отслабилъ главната си армия. Ето съ какво се ограничили всичкитѣ згоди отъ нещастната политика на кардинала Мазарини, съ която се дало възможность на неприятеля да си отдѣхне по свободно, а всичката французска армия въ продължение на цѣлия походъ въ 1647 г. била употребена безъ полза, по вече отъ половината отъ веймарскитѣ полкове пропаднали, а съюзнитѣ шведи били турени въ трудно и опасно положение, разбити и принудени да отстѣпятъ къмъ Везеръ! Ето до какво довело въ този случай, както и въ много други подобни, управлението на войната и военнитѣ дѣйствия отъ хора не-военни, които нѣмали никакво понятие нито отъ едната, нито отъ другитѣ, но които, при всичко това, управлявали ги на основание на — по изражението на французитѣ — *opinions de robe*, т. е. граждански понятия!

Всрѣдъ неволното си и скръбно бездѣйствие въ люксембургскитѣ владѣния, Тюреннѣ наскоро се научилъ, че баварския курфюрстъ отново се съединилъ съ императора и не само, че отнелъ отъ шведитѣ всички завоювани отъ тѣхъ земи, но даже ги и истикалъ въ брауншвейгскитѣ вла-